

Eduskunnan hallintovaliokunnalle Suomen Olympiakomitean lausunto ulkomaalaislain muuttamisesta

VIITE: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 114/2022)

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislain työntekoa ja yrittäjyyttä koskevaa sääntelyä. Esityksen tarkoituksena on edistää työperusteisten oleskelulupien nopeaa ja sujuvaa käsittelyä.

Ulkomaalaislain 74 §:ssä säädettäisiin muusta oleskeluluvasta ansiotyötä varten. Ulkomaalaisella, jolle on myönnetty muu oleskelulupa ansiotyötä varten, on luvan perusteen mukainen työnteko-oikeus. Esitetyn 1 momentin 8 kohdan mukaan muu oleskelulupa ansiotyötä tai elinkeinon harjoittamista varten myönnetään hakemuksesta ulkomaalaiselle, joka toimii urheilijana, valmentajana tai urheilutuomarina, jos toiminta on ammattimaista.

Ulkomaalaislain 81 a §:ssä säädettäisiin työnteko-oikeudesta ilman oleskelulupaa. Työnteko ja elinkeinon harjoittaminen sekä siihen liittyvä maassa oleskelu olisi luonteeltaan lyhytaikaista. Esitetyn 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin ulkomaalaisesta, joka tulee kutsun tai sopimuksen nojalla ammattitaiteilijaksi tai –urheilijaksi tai tällaista avustavaksi, huoltavaksi tai valmentavaksi työntekijäksi tai elinkeinonharjoittajaksi tai urheilutuomariksi. Verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön lakiin tarkennettaisiin, että urheilijan tulisi olla ”ammattiuurheilija”, eikä niin sanotusti pelkkä ”urheilija”.

Molemmassa pykälässä urheilijoiden ammattimaisuutta arvioitaisiin sillä sarjatasolla, jossa toimitaan, ja toiminnasta saatavalla toimeentulolla. Sarjataso tulisi olla ylin taso tai jos tasoja on kolme tai enemmän, ylin tai toiseksi ylin taso.

Olympiakomitea pitää ongelmallisena lain perusteluihin kirjattua ammattiuurheilijan määritelmää. Sarjatasoa ammattimaisuuden arvioinnissa ei ole aiemmin kirjattu tarkasti lakiin, mikä olisi selkeä muutos aiempaan. Määritelmän muutos aiheuttaisi suuria urheilullisia haasteita. Sellaisenaan tämä aiheuttaisi kohtuutonta byrokratiaa alempien sarjojen joukkueissa ja hidastaisi jo nykyisin erittäin hidasta oleskelulupaprosessia.

Määritelmän ongelmana on erityisesti, että esimerkiksi jalkapallossa urheilijoille voitaisiin jatkossa myöntää lupa vain kahden ylimmän sarjataso pelaa jille. Jalkapallossa pelaajasopimukseen perustuvia sarjoja on kuitenkin Suomessa kolme ylintä tasoa. Kaikissa näissä sarjoissa on runsaasti ulkomaalaisia pelaajia, jotka ovat Suomessa urheiluperusteisella oleskeluluvalla. Hallituksen esitys rajaisi pois kolmanneksi ylimmän sarjataso eli miesten Kakkosen.

Hallituksen esityksessä ei perustella sarjatasoon perustuvaa määrittelyä. Määritelmä ei myöskään huomioi millään tavalla yksilölajien urheilijoita, joiden ammattilaisuutta ei voida mitenkään arvioida sarjatasoilla. Ammattilaisuutta tulisi arvioida toimeentulolla, jonka rajana yleisesti käytetään vakuuttamisvelvollisuuden vuositulorajaa, joka määritellään laissa urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta (12 090 euroa vuonna 2022).

→ Olympiakomitea esittää, ettei laissa tulisi arvioida urheilijan ammattilaisuutta sarjatasolla.

→ **Olympiakomitea pitää lainvalmistelua puutteellisena. Valmisteleva ministeriö ei ole pyytänyt lausuntoa Olympiakomitealta, Palloliitolta tai muulta urheiluyhteisöltä, vaikka esityksellä on merkittävä vaikutus ammattuurheiluun.**

Helsingissä 15.9.2022

Taina Susiluoto
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea